

Bohoslužby 11.10.2020

„Ty si ten muž“

Vzdych: „*Pane, otvor mi pery a moje ústa budú ohlasovať tvoju chválu. Ved' nemáš záľubu v obete a keby som priniesol spaľovanú obeť, nepáčila by sa ti. Skrúšený duch, to je obeť Bohu; skrúšeným a zdrveným srdcom nepohrdaš, Bože.*“ Amen (Žalm 51,17-19)

Pieseň: 186 - Vzdycháme a srdcia máme smutné...

Vzdych: „*Daj mi počuť slová radosti a potešenia, nech zajasajú kosti, čo si zdrvil. Zakry si tvár pred mojimi hriechmi a zotri všetky moje viny! Stvor mi čisté srdce, Bože, obnov vo mne pevného ducha! Neodvrhni ma od seba, neodnímaj mi svojho svätého ducha! Vráť mi radosť z tvojej spásy a podopri ma duchom poslušnosti!*“ Amen (Žalm 51,10-14)

Modlime sa:

Otče náš nebeský, ďakujeme, že si nám určil miesto, kde nás chceš mať, kde nás chceš požehnať. A že to miesto je vždy spojené s Tvojou prítomnosťou. Daj, aby nám vždy bolo jasné, kde nás chceš vidieť, čím nás chceš poveriť a ako môžeme podľa Tvojej vôle obstáť.

Priznávame sa, že bez toho sme ako stratení, nechávame sa ovplyvniť rôznymi smermi a strácame orientáciu v živote i v duchovných veciach. Ty vieš, ako sme napadnuteľní, zraniteľní. Preto prosíme, vyučuj nás dnes, aby sme z Tvojho slova prijali usmernenie a jasné poučenie, čo od nás chceš a čo nás čaká, keď sa od Teba osamostatníme.

Keď Ti teraz ďakujeme za možnosť byť tu v chráme v obecnosti okolo Tvojho slova, zároveň Ťa prosíme o ducha pokánia, aby sme mohli prežívať aj radosť z odpustenia a z toho, že „*Skrúšený duch, to je obeť Bohu; skrúšeným a zdrveným srdcom nepohrdaš, Bože*“. Nájdi si teda cestu k nášmu srdcu, lebo my od seba Ťa nájsť nedokážeme. A prosíme, požehnaj nás svojím slovom, pôsobením Ducha svätého medzi nami, aby sme mohli byť Tvojím spaseným ľudom, ktorý prežíva radosť z Tvojej blízkosti a odpúšťajúcej milosti za každých okolností.

Amen

Kázeň: 2Sam 12,1-14

¹ Hospodin poslal k Dávidovi Nátana. Ten prišiel k nemu a povedal: „*V jednom meste boli dvaja muži. Jeden bol bohatý a druhý chudobný.*“ ² Boháč mal veľké množstvo oviec a dobytky. ³ Chudobný mal iba ovečku, ktorú si kúpil. Choval ju a ona rástla spolu s ním a s jeho synmi. Jedávala z jeho skyvy, pila z jeho pohára a spávala mu v lone. Bola mu ako dcéra. ⁴ Raz dostal boháč návštevu. Líto mu bolo vziať svoju ovcu alebo svoje dobytča a pripraviť to počestnému, ktorý ho navštívil. Vzal teda ovcu chudobnému a pripravil ju hosťovi.“ ⁵ Dávid sa veľmi nahneval na toho muža a povedal Nátanovi: „*Akože žije*

Hospodin, ten muž, čo to urobil, zasluhuje smrť. ⁶ Ovcu nahradí štvornásobne za to, že spáchal taký skutok a nemal zľutovanie.“ ⁷ Vtedy povedal Nátan Dávidovi: „Ty si ten muž! Takto vraví Hospodin, Boh Izraela: „Ja som ťa pomazal za kráľa nad Izraelom a vyslobodil ťa z moci Šaula. ⁸ Dal som dom tvojho pána i jeho ženy do tvojho náručia. Dal som ti dom Izraela a dom Júdu. Keby to nestačilo, ešte k tomu pridám. ⁹ Prečo si znevážil Hospodinovo slovo a dopustil sa toho, čo sa mu nepáči? Chetitu Uriáša si dal odstrániť mečom a privlastnil si si jeho ženu. Jeho samého si dal zabiť mečom Ammónčanov. ¹⁰ Odteraz už meč nikdy neobide tvoj dom, lebo si ma znevážil a privlastnil si si ženu Chetitu Uriáša.“ ¹¹ Takto vraví Hospodin: „Dopustím na teba pohromu, čo bude z tvojho vlastného domu. Pred očami ti odnímam tvoje ženy a dám ich tvojmu blízkeму. Ten bude s nimi ležať za bieleho dňa. ¹² Ty si konal tajne, ja to však urobím pred celým Izraelom a cez deň.““ ¹³ Vtedy povedal Dávid Nátanovi: „Zhrešil som proti Hospodinovi.“ Nátan odpovedal Dávidovi: „Hospodin ti odpustil tvoj hriech, nezomrieš. ¹⁴ Pretože si tým popudil Hospodinových nepriateľov k rúhaniu, zomrie syn, ktorý sa ti narodí.“

Milí Bratia a milé Sestry!

Počuli sme časť známeho príbehu z Dávidovho života, ktorý vôbec nie je nám tak vzdialený, ako by sme si to mysleli. Nekladme odpor, že sa nás takáto téma netýka, ale budme vďační, ak Pán spôsobí v nás, že to bude **aj náš príbeh**.

Možno, že sa niekto teraz vzoprie a urazí pre porovnanie s Dávidom, nakoľko si povie, že sa neprevinil takouto formou, avšak Dávid - slovami proroka - „*Chetitu Uriáša dal odstrániť mečom a privlastnil si jeho ženu. Jeho samého dal zabiť mečom Ammónčanov*“. Musíme si uvedomiť, že tu **nejde o spôsob** previnenia, ale **o samotný hriech**, ktorý keď sa človeka zmocní, odlučuje ho od Boha. A hlavne o to ide - a to je dobrá správa, evanjelium! - že On nás v tomto stave nenechá, ako nenechal ani Dávida.

Kedy k tomuto hriechu došlo? Vtedy, keď Dávid **nebol na svojom mieste**. Ako kráľ, mal byť na čele svojho vojska a viesť ho do boja, avšak velením poveril Joába a on sám zostal v Jeruzaleme. Z toho vyplývalo, že doma iba oddychoval, možno skôr leňošil - proste bolo to ničnerobenie, nestrávil zmysluplne svoj čas a tým sa vydal za korisť pokušeniu. Pokušenie sa aj dostavilo, ako aj následky Dávidovho prvého previnenia (so ženou Uriášovou), ku ktorému sa pridalo ďalšie: nevydarený pokus zbaviť sa viny, ktorý stál verného a spravodlivého Uriáša život.

Bratia a Sestry, je tu jedna otázka. Hospodin to všetko videl, vedel o tom, ale **nezakročil**. Prečo - mohli by sme sa pýtať? **Nemal by** zakročiť, **nemal by** ochrániť svojho vyvoleného pred hriechom? Nie som poverená vysvetľovaním Jeho krokov, ale isté je, že náš vzťah s Bohom nefunguje na princípe, že On má automaticky zabrániť nášmu previneniu, zastaviť nás pred nesprávnym krokom a zneškodniť naše zlyhania. Keby sme mu vyčítali, prečo dovolí, aby sme sa previnili, bol by to obrovský **alibizmus** v tom zmysle, že vlastne všetku zodpovednosť by sme zvalili na Neho: On je na vine, prečo nám v tom nezabráni, ak vyvedieme niečo proti Jeho vôli. Niekedy musí vyjsť

jednoznačne najavo, akí sme, čo je v našom srdci a k čomu sme schopní tak od seba. To je aj Dávidov prípad.

Ale vidíme, že Hospodin **neopustil a nepustil** Dávida v tomto jeho úbohom stave, i keď dopustil, aby tak hlboko padol. A veľká Jeho milosť je v tom, že ho nenechá tak, ale **osloví**, má mu čo povedať. Posiela k nemu proroka Nátana, s ktorým mal Dávid dobrý vzťah, bol akýmsi jeho duchovným otcom-vodcom, reprezentoval a zdieľoval mu Božie slovo a vedenie. Najväčšia bieda by totiž bola, ak by Boh **mlčal** - znamenalo by to, že mu na Jeho vyvolenom **už nezáleží**, že sa ho vzdal, necháva ho prepadnúť svojmu osudu. **Avšak** Slovo Božie je živé a je zdrojom života.

Bratia a Sestry, určite ani nám nie je príjemné počúvať slová, ktoré nás obviňujú, ktoré sú nám ako **zrkadlo**, v ktorom sa nechceme vidieť. **Neradi** pročúvame kritiku, nieto ešte obvinenie, proti ktorému nemáme argumenty. Ale horšie je, ak nás obklopí mlčanie a v tom stave zostaneme, lebo sami sa z neho vymaniť nedokážeme. A tak to bolo aj s Dávidom. Veď on si ani neuvedomil, do čoho sa dostal, ba skôr sa ukládnul, že sa mu celú vec podarilo pred verejnosťou ututlať. Bol úplne **slepý a zaslepený** - toto je dielo nášho nepriateľa. Vôbec nemyslel na to, že aj Hospodin má k tomu čo povedať.

Práve takáto je **zákernosť** hriechu: človeka **omámi, uspí**, aby jeho svedomie nereagovalo; zbaví ho citu, aby nevnímal svoj stav a nepodnikol nič preto, aby sa dostal z hĺbky, v ktorej sa nachádza. Božia hľadajúca a **zachraňujúca láska** sa prejavuje v tom - je to dôležitý odkaz tohoto príbehu - že k Dávidovi posiela zvestovateľa svojho slova, proroka Nátana, aby sa Dávid zobudil, vytriezvel a činil pokánie.

Nátan nekoná z ľudských intuícií, nezaútočí na Dávida. Prichádza k nemu veľmi opatrne a jemne, aby ho nepodráždil. Vyrozpráva mu počuté podobenstvo o boháčovi - nebudem ho opakovať, príbeh, ktorý **kráľa rozčúli**. Jeho cit pre spravodlivosť sa ostro ohradí proti správaniu sa bezcitného, krutého človeka, ktorý zobral od svojho blízkeho jeho jedinú ovcu. Platí aj o Dávidovi, že „*vidí smietku v oku svojho brata a brvno vo vlastnom oku nebadá*“ (Mt 7,3). Až tak, že volá dokonca po treste smrti - čím ide **nad rámec** Božieho zákona - lebo takí sme my ľudia, chceme byť spravodlivejší a prísnejší, ako je Pán Boh.

Až vtedy mu povie svoje posolstvo Nátan: „**Ty si ten muž!**“ Ty si ten, ktorý mal všetko, ale raz dostal návštevu - a tou je **žiadosť**. Tá prichádza tak, že človek síce má všetko, ale zrazu zatúži po niečom, čo nevlastní, ako Dávid zatúžil po žene Uriášovej. A stalo sa tak, ako píše Jakub (1,15): „*Žiadostivosť potom, keď počne, porodí hriech a vykonaný hriech splodí smrť.*“

„Ty si ten muž“, čo povolil pokušeniu, išiel slepo za svojou **túžbou**, ktorá zrodila **hriech** a spôsobila **smrť**. Nielen Uriášovu - ale

sám si povedal: „Akože žije Hospodin, **ten muž, čo to urobil, zasluhuje smrť**“.

Bratia a Sestry, boli to veľmi tvrdé, i keď pravdivé slová. Ale neboli to slová Nátana ako **človeka**, ale **Božie slová skrze Nátana proroka**. A preto neodzneli z ľudského **pohoršenia**, ale z Božieho **poverenia**; boli to nie ľudské slová, ale slovo Hospodinovo. Ktorý si **vie nájsť cestu k srdcu** toho, kto je mu milý, ktorého hľadá, aby ho našiel a vyprostil z jamy, do ktorej sa dostal. Človeka strateného, lebo každý je stratený, kto nie je na svojom mieste (pri Bohu), aby po pokání prežil radosť, že je nájdený a bolo mu odpustené.

Ale ešte pred tým mu takto vraví Hospodin: „*Odteraz už meč nikdy neobíde tvoj dom, lebo si ma znevážil a privlastnil si si ženu Chetitu Uriáša.*“ Veru, hriech má svoje **následky**. Treba ich brať vážne - a s pokorou a s pokáním. Áno, Dávidovi budú isté nastávajúce udalosti pripomínať jeho hriech a pád - a budú ho držať v pokore pred Hospodinom. Hriech má svoj trest, svoje následky.

Vtedy povedal Dávid Nátanovi: „*Zhrešil som proti Hospodinovi.*“ **Už** sa pokoril, **už** je zdrvený, **už** hľadá Hospodina, už sa chce chytiť Jeho milosti. A Hospodinova milosť ho podrží, pozdvihne a neodhodí. Ako som spomínala na začiatku, že **kiež je to náš príbeh**, tak pri tejto scéne to platí najviac. Lebo **nejde len o pád, o žiadosť a jej následky**, či **o tú milosť**, že sa k nám nebeský Otec prihovára. Ale ide o to, ako prijmem, keď nás konfrontuje s tým, čo sme, kto sme? Lebo hľadať výhovorky, zľahčujúce okolnosti, alebo jednoducho nepočuť čo hovorí - to je také ľudské, také biedne a zcestné... A kráľ Dávid, zdrvený týmto odhalením **prijíma pravdu**.

Avšak nezrúti sa a nie tak reaguje, akoby nebolo preňho východiska, - ale so svojou hanbou, biedou, so svojím dolámaným srdcom v pokání sa zverí do Božích rúk: „**Zhrešil som proti Hospodinovi.**“ Len toľko - ale povedal tým všetko.

51. žalm poznáme ako Dávidovu modlitbu z tohoto obdobia. A v nej takto prosí, pretože vie, že svoj hriech nedokáže nijako odčiniť, jedine Božie odpustenie ho vie zmazať: *Dôkladne zo mňa zmy moju vinu, očisti ma od môjho hriechu! Ved' ja viem o svojich previneniach, svoj hriech mám stále na mysli. Proti tebe samému som zhrešil, urobil som, čo pokladáš za zlé. Preto si spravodlivý v tom, čo hovoríš, čistý, keď súdiš. Zbav ma hriechu yzopom a budem čistý, umy ma a budem belší ako sneh! Daj mi počuť slová radosti a potešenia, nech zajasajú kosti, čo si zdrvil. Zakry si tvár pred mojimi hriechmi a zotri všetky moje viny! Stvor mi čisté srdce, Bože, obnov vo mne pevného ducha!*

A Hospodinovi to aj **stačí**. Pretože On vidí do srdca človeka. „*lebo ak nás srdce obviňuje, Boh je väčší ako naše srdce a vie všetko*“. (1Jn 3,20) A preto vykonal zásadnú vec, dovolil, aby to obvinenie vzal na seba Syn Boží a nás sprostil hriechu. Ježiš Kristus prišiel, aby sme v Ňom dostali možnosť byť novým stvorením. On vzal

na seba naše viny, aby sme pre neho našli pokoj a zmierenie s nebeským Otcom a nový začiatok.

Kiež je to v tomto zmysle aj náš príbeh. Amen

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, chválime Ťa za lásku, ktorou si nás prišiel zachrániť a spasiť. Ďakujeme, že nám dokazuješ, že ju potrebujeme, lebo bez Teba sme v moci hriechu. Ďakujeme za zrkadlo, ktoré si nám postavil, aby sme mali pravdivý obraz o sebe. Odpusť nám našu slepotu, že hriech vidíme len, keď ho pácha niekto iný. Ale pred slovom „*ty si ten človek*“ sa radi uzatvoríme a nechceme ho počuť.

Ďakujeme, že sa nás nevzdávaš a Tvoje slovo sa dotýka našich srdc, aby si nás našiel a vyzdvihol z biedy a zo slepej uličky, do ktorej nás dostala neposlušnosť, odmietanie riadiť sa podľa Tvojej vôle. Ďakujeme, že Tvoje slovo hovorí nielen o nás, ale aj o zvesti golgotského kríža, ktorý stál aj kvôli nám, aby sme v Tebe dostali východisko pre svoj život.

Sme vďační za úprimnosť Tvojho slova, že môžeme čerpať múdrosť aj z chýb a previnení tých najlepších. A môžeme mať potešenie v tom, že Ty Tvojich nenecháš napospas zlu. Pomôž nám rozpoznať našu náklonnosť k alibizmu, keď sa chceme vymknúť pred zodpovednosťou za vlastné skutky. S Dávidom Ťa prosíme: *Stvor mi čisté srdce, Bože, obnov vo mne pevného ducha!*

Prinášame Ti i dnes na modlitbách slabých, odkázaných, nemocných, opustených ľudí, prosíme, potešuj zarmútených, trúchliacich, daj nádej tým, ktorí ju stratili a daj sa nájsť tým, čo Ťa hľadajú. Nech je náš život nespochybniteľným svedectvom o Tvojej hľadajúcej a odpúšťajúcej láske i v našom svete. **Amen**

Otče náš...

Požehnanie: Nech je nám Boh milostivý a žehná nás, nech medzi nami zažiarí jeho tvár! (Ž 67,2)

Záverečná pieseň: 51,1.4 - Môj Bože hojný v svojej milosti...